

Lovforslagets hovedelementer består i en forhøjelse af byretsgrænsen og forenklet domskoncipering i civile sager samt inden for strafferetsplejen i en forøgelse af domsmandssager og nævningsager og begrænsning af ankeadgangen i mindre politisager.

For så vidt angår landsretterne vil forhøjelsen af byretsgrænsen til 200.000 kr. samt begrænsningen af ankeadgangen i de mindre politisager indebære en betydelig lettelse af arbejdsbyrden. Denne lettelse modsvares dog til dels af, at en vis del af de sager, der henlægges til byretterne, vil blive genstand for ankebehandling, og af forøgelsen af domsmandssager og nævningsager ved landsretterne. Den samlede effekt for landsretterne, specielt når hensyn tages til forslaget om, at landsretten kan beklædes af to dommere i domsmandssager, må dog antages at blive en reduktion af landsretternes arbejdsbyrde. Ved i en periode at fastholde landsretternes nuværende ressourcer, herunder de midlertidigt godkendte stillinger, vil det på den baggrund formentlig være muligt at nedbringe de uacceptable lange berammelsestider.

For så vidt angår byretterne vil forhøjelsen af byretsgrænsen og forøgelsen af antallet af domsmandssager indebære en betydelig merbelastning, der dog til dels modsvares af den foreslåede regel om forenklet domskoncipering i civile sager. Isoleret set nødvendiggør lovforslaget derfor en styrkelse af byretternes ressourcer gennem oprettelse af et mindre antal nye stillinger som dommer og kontorfunktionær. Hertil kommer udgifter til bygningsmæssige foranstaltninger, leje af lokaler o.lign.

Lovforslaget medfører endvidere øgede udgifter til vederlæggelse af lægdommere og til forsvarere. Udgifterne hertil kan skønmæssigt anslås til ca. 1 mill. kr. på årsbasis.

Lovforslagets administrative og økonomiske konsekvenser vil indgå i en samlet vurdering af domstolens ressourcer som følge af den i juni 1983 gennemførte udlændingelov, ændringen af retsafgiftsloven i december 1983 (tinglysningsafgiftsloven) samt de samtidig fremsatte forslag om ændring af konkursloven m.v. (betalingsstandsning, gældssanering m.v.) og af retsplejeloven og færdselsloven (behandling af straffesager, isolation, varetægtsfængsling m.v.).

7. Oversigt over hørte myndigheder m.v.

Der er indhentet udtalelser vedrørende betænkning nr. 994/1983 og retsplejerådets lovudkast af april 1983 fra østre og vestre landsret, Københavns

byret og retterne i Odense, Aalborg og Århus, Den danske Dommerforening, rigsadvokaten, rigspoliti-
chefen, politidirektøren i København, foreningen af politimestre i Danmark, dommerfuldmægtigforeningen, politifuldmægtigforeningen, Dansk kriminalpolitiforening, Dansk politiforbund samt Advokatrådet. Endvidere er der indhentet udtalelser vedrørende betænkning nr. 994/1983 fra de øvrige ministerier.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse har til formål at give mulighed for en nedsættelse af antallet af landsdommere, som medvirker i domsmandssager, fra 3 til 2. Spørgsmålet om, hvorvidt der i de enkelte sager skal deltage 2 eller 3 landsdommere, afgøres af retspræsidenten eller den dommer, han måtte bemyndige dertil. Der henvises om den nærmere baggrund for forslaget til de almindelige bemærkninger pkt. 2.5. samt betænkning nr. 994/1983, side 58ff. Lovforslaget indeholder i nr. 13 bestemmelser om afstemninger i domsmandssager i landsretterne.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring indebærer, at ordningen med (skriftlig) forhåndsunderretning af anklagemyndigheden, tiltalte og forsvareren om, hvem der er udtaget som domsmænd, afskaffes. Ændringen tilsigter at beskytte lægdommerne mod henvendelser fra tiltalte eller andre. Forslaget bygger på retsplejerådets forslag i betænkning nr. 994/1983. Der henvises til betænkningen, side 88ff.

Af hensyn til parternes muligheder for at tage stilling til dommernes habilitet er det efter gennemførelsen af den foreslåede ændring nødvendigt, at anklagemyndigheden, tiltalte og forsvareren ved domsforhandlingens begyndelse gøres bekendt med dommernes, herunder lægdommernes identitet.

Til nr. 3

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3 samt betænkning nr. 994/1983, side 137ff.

Til nr. 4

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 4 samt betænkning nr. 994/1983, side 144ff. Bortset fra enkelte redaktionelle æn-